157230 - Cenâze namazında ölü için yapılması gereken belirli bir duâ var mıdır?

Soru

Cenâze namazı kılan kimsenin, ölü için, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen şekilde mi duâ etmesi gerekir, yoksa bu konuda belirli bir duâya bağlı kalmaksızın istediği şekilde duâ edebilir mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Ölünün cenâze namazını kılmaktan maksat; onun için duâ etmektir.

Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den cenâze namazında okunan duâlar gelmiştir.

Bu duâlardan bazıları şunlardır:

اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَقِهِ فِتْنَةَ الْقَبْرِ وَعَذَابَ النَّارِ. [رواه مسلم]

"Allahım! Onu bağışla ve ona merhamet et. Ona âfiyet ver ve onu affet. Onu hoş karşıla ve yerini genişlet. Onu su, kar ve dolu ile yıka. Onu, beyaz elbisenin kirden temizlendiği gibi günahlardan temizle. Ona; yurdundan daha hayırlı bir yurt, âilesinden daha hayırlı bir âile, eşinden daha hayırlı bir eş ver. Onu cennete koy. Onu kabir azabından ve cehennem azabından koru." (Müslim, hadis no: 963)

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

صَلَّى رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى جِنَازَةٍ فَقَالَ: اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، اَللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِيمَانِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِسْلَامِ، اَللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ. [رواه أبو داود وصححه الألباني في سنن أبي داود]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bir cenâzenin namazını kılarken şöyle duâ etti:

-Allahım! Dirimize ve ölümüze, küçüğümüze ve büyüğümüze, erkeğimize ve kadınımıza, hazır olanımıza ve olmayanımıza mağfiret eyle.Allahım! Bizden kimi yaşatırsan, onu îmân üzere yaşat. Kimi de öldürürsen, onu İslâm üzere öldür.Allahım! Onun ecrinden bizi mahrum etme ve bizi ondan sonra saptırma." (Ebu Davud, hadis no: 3201. Elbânî, Sünen-i Ebî Davud'da hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Cenâze namazını kılan kimsenin, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen bu duâları okuması daha fazîletlidir. Fakat bu duâlardan başka duâlar okursa, bunda günah yoktur. Zirâ Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu emri buna delâlet etmektedir:

[إِذَا صَلَّيْتُمْ عَلَى الْمَيِّتِ فَأَخْلِصُوا لَهُ الدُّعَاءَ. [رواه أبو داود، وحسنه الألباني في سنن أبي داود]

"Ölünün üzerine namaz kıldığınız (yani cenâze namazı kıldığınız) zaman, ona ihlasla duâ edin!" (Ebu Davud, hadis no: 3199. Elbânî, Sünen-i Ebî Davud'da hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

İmam Şevkânî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bu hadis, (cenâze namazında ölü için) bu duâlardan belirli birisiyle duâ etmenin gerekli olmadığına delâlet etmektedir." ("Neylu'l-Evtâr", c: 4, s: 79)

İbn-i Abdilberr -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Ölü için duâ etmek, ona istiğfarda bulunmak ve duâ edenin, onunla ölüye rahmet ve bağışlanmasını ümit ettiği aklından gelen sözüdür. Âlimlerin çoğunluğuna göre ölü için duâda belirli bir şey yoktur." ("el-İstizkâr", c: 3, s: 38)

el-Haccâvî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"(Cenâze namazında) üçüncü tekbirden sonra aklına gelen en güzel duâlarla duâ edebilir. Bu duâda herhangi bir sınırlama yoktur. Ama Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen duâlarla duâ etmesi sünnettir." ("el-İknâ'", c: 1, s: 224)

Değerli âlim Abdulaziz b. Baz -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bu konuda en fazîletli olan şu duâyı okumasıdır:

اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، اَللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِيمَانِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِسْلَامِ، اَللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ.

-Allahım! Dirimize ve ölümüze, küçüğümüze ve büyüğümüze, erkeğimize ve kadınımıza, hazır olanımıza ve olmayanımıza mağfiret eyle.Allahım! Bizden kimi yaşatırsan, onu îmân üzere yaşat. Kimi de öldürürsen, onu İslâm üzere öldür.Allahım! Onun ecrinden bizi mahrum etme ve bizi ondan sonra saptırma.

Çünkü bütün bu duâlar, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sahih olarak gelmiştir. Eğer ölü için başka duâlarla duâ ederse, bunda bir sakınca yoktur." ("Mecmû' Fetâvâ İbn-i Baz", c: 13, s: 142)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"(Cenâze namazı kılan kimse) biliyorsa, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen duâlarla duâ etmelidir. Eğer bilmiyorsa, hangi duâ ile duâ ederse, câizdir. Fakat ölü için duâ ederken ihlasla duâ etmelidir." ("eş,Şerhu'l-Mumti'", c: 5, s: 154)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.